

IZO Samenwerken met mantelzorgers

09 november 2023

Hengelo

1

Wie ben ik? *Even voorstellen*

- Marcel Garritsen, Enschede, Twente, Nederland, Europa
- Wijkverpleegkundige
- Thuiszorg
- Indicatiestelling
- Financiering (verzekeraar en zorgkantoor)
- Informele zorg (mantelzorgondersteuning en inzet van zorgvrijwilligers)
- Thuiszorg
- Hospice
- Promotieonderzoek (PhD)

2

Waarom aandacht voor mantelzorgers?

- We hebben niet voldoende geld om aan alle vraag te kunnen voldoen;
- We hebben niet voldoende medewerkers om aan alle vraag te kunnen blijven voldoen;
- Mantelzorgers willen deel uitmaken van zorg op maat en daarin gezien worden
- Aantal mensen met dementie gaat fors stijgen! Verdubbelen zelfs
- Daarmee ook het aantal mantelzorgers
- Aantal plekken in 24 uurs zorg (verpleeghuis) stijgt niet mee
- Langer thuis en meer zorg thuis

3

Waarom dus zo belangrijk?

- Het stelsel van wonen zorg en welzijn in ons land is niet lang(er) houdbaar in de huidige vorm
- We zullen toe moeten naar een fundamenteel ander stelsel waarbij mantelzorg een grote rol gaat spelen
- Er wordt een groter beroep gedaan op ons allemaal in de samenleving
- De professionele zorg wordt niet uitgebreid, de vraag naar zorg wel
- Dat betekent meer- en langer zorgen door mantelzorgers

4

Mantelzorg: wat is dat eigenlijk?

- Mantelzorg: mensen die zorgen voor een naaste; meer dan 8 uren per week en langer dan 3 maanden.
- 1 op 3 Nederlanders boven 18 is mantelzorger
- Iedereen in ons land was- is- of wordt mantelzorger, soms vaker dan 1 keer
- Mantelzorgers leveren 5 keer zoveel zorg dan alle professionele zorg

bron: SCP

5

Mantelzorg

- Een op de drie mensen in onze samenleving
- 18+
- Twente 640.000 inwoners
- 184.000 zorgen voor elkaar !
- Ca 10% = 18.400 belast of al overbelast (Twente)
- Een op de vijf vraagt hulp voor zichzelf
- Vier van de vijf= **80%** dus **niet!**

6

Mantelzorg nader bekeken

Prof. J. Hattinga Verschure 1972

“Zorg die in een sociaal netwerk aan elkaar wordt gegeven op basis van vanzelfsprekendheid en bereidheid tot wederkerigheid.”

- Versterk zelfzorg
- Versterk mantelzorg (omvang en competenties gebruiken)
- Breng professionele zorg terug naar de juiste proporties: thuiszorg om zelfzorg en mantelzorg te ondersteunen, liefst thuis

7

Wetenschappelijk onderzoek BCU

Centrale vraag:

“Wat hebben mensen die zorgen voor een naaste nodig aan hulp en support om de zorg zo lang als zijzelf willen en kunnen te blijven geven?”

8

Vier richtingen

- Goede ondersteuning voor jonge mantelzorgers
- Zorgprofessionals leren om beter samen te werken met mantelzorgers
- De overheid leren om de mantelzorgers te faciliteren:
- Niet wachten tot dat mantelzorgers zich melden maar zelf actief mantelzorgers opzoeken
- **Mantelzorgers helpen om zicht te krijgen op hun eigen situatie**

9

Vanuit de interviews met mantelzorgers

- Ik wil graag zorgen voor mijn naaste maar ik kan het niet alleen: help me!
- Ik ga een reis maken maar ik weet niet waar naar toe dus weet ook niet wat ik mee moet nemen
- Ik voel me soms zo vreselijk alleen, ik ben mijn maatje kwijt

10

Vanuit de interviews met mantelzorgers

- De hulp en support die ik ontvang is fijn maar past niet zo goed bij mijn behoefte aan hulp en support
- Ik ben de regie kwijt.....
- Ik wil weglopen uit huis, ik kan het niet meer
- Mijn man had nog niet naar het verpleeghuis hoeven gaan maar ik kan het niet altijd meer..... Als ik maar even ontlast kon worden van de zorg

11

Vanuit de interviews met mantelzorgers

- Mantelzorgers willen gezien en gehoord worden
- Ze willen een volwaardige rol spelen in de zorg voor hun naaste
- Ze willen dus aangesproken worden als zorgpartner
- Ze willen dat graag op maat: zoals het voor hen ondersteunend is

12

Boek: En...hoe gaat het eigenlijk met jou?

- Wat is mantelzorg?
- Ben ik mantelzorger?
- Wat betekent het voor mij om te zorgen voor mijn naaste?
- Waarmee zou ik op dit moment het beste ondersteund kunnen worden?
- Waar vind ik dat?

13

Samenwerking tussen formele en informele zorg

- Samenwerken in plaats van marktwerking
- Neem de mantelzorger serieus: partner in zorg
- Inzet zorgvrijwilligers , ook in de buurt
- Onbenutte zorgkracht
- Maak beleid en draag dat uit , in een paar zinnen:
- Zowel naar eigen medewerkers als ook naar cliënten
- Verwachtingen helder maken
- Maak afspraken aan het begin van de zorg

14